

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

De ce un Congres al Avocaților cu tematica secretului profesional? (Partea a III-a)

Secretul profesional în contextul obligațiilor de a raporta suspiciuni ale avocaților, prevăzute de reglementările privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului

Una dintre reglementările europene cu un impact semnificativ asupra profesiei de avocat și a secretului profesional este [DIRECTIVA \(UE\) 2015/849](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (în continuare Directiva).

Aceasta a avut termen de transpunere pe 26 iunie 2017, însă [Proiectul de lege pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative](#) (în continuare Proiectul) a rămas inert după dezbaterile publice.

Este o directivă foarte sensibilă în ceea ce privește secretul profesional al avocatului, care aduce cu sine valențe și interpretări noi. Se circumscrie mai clar aria de acoperire și finalitatea secretului profesional.

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

Supunem atenției prevederile cu impact asupra profesiei de avocat conținute în această reglementare europeană și cum sunt acestea transpuse în proiectul de lege publicat pe pagina Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor?¹

Secretul profesional nu poate fi utilizat pentru protejarea sau ascunderea ilegalităților și nici pentru a acționa în contradicție cu spiritul legii

De la această idee pornește întreaga legislație referitoare la secretul profesional în contextul luptei împotriva spălării banilor.

Pentru a înțelege mai bine poziția autorităților europene privind secretul profesional al avocatului, dar și rațiunea și finalitatea dispozițiilor cu privire la acesta în contextul reglementărilor împotriva spălării banilor și a finanțării terorismului, trebuie avută în vedere și [Recomandarea Parlamentului European din 13 decembrie 2017 adresată Consiliului și Comisiei în urma anchetei privind spălarea de bani, evitarea sarcinilor fiscale și evaziunea fiscală \(2016/3044\(RSP\)\)](#).

La punctul 4.2., acest document conține recomandări speciale referitoare la avocați:

"4.2. Avocații

138. *reamintește (Parlamentul European n.n.) că secretul profesional nu poate fi utilizat pentru protejarea sau ascunderea ilegalităților și nici pentru a acționa în contradicție cu spiritul legii; solicită să se garanteze faptul că privilegiul de secret în*

¹ Ultima variantă a [Proiectului de lege pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative](#) a fost publicată pe site-ul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor la 31 ianuarie 2018.

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

*relația client-avocat nu îngreunează raportarea adecvată a tranzacțiilor potențial ilegale, fără a aduce atingere drepturilor garantate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și principiilor generale ale dreptului penal; **invită statele membre să emită orientări privind interpretarea și aplicarea privilegiului juridic profesional și să adopte o linie de demarcație clară între consilierea juridică tradițională și avocații care acționează în calitate de operatori financiari;***

139. *subliniază că un avocat care desfășoară o activitate într-un domeniu care depășește sarcina sa specifică de apărare sau de reprezentare în justiție și de consiliere juridică poate, în anumite împrejurări legate de menținerea ordinii publice, să facă obiectul obligației de a transmite autorităților anumite informații pe care le cunoaște;*

140. *subliniază că avocații care oferă consiliere clienților ar trebui să poarte aceeași răspundere juridică pentru conceperea unor planuri de evaziune fiscală și a unor strategii de planificare fiscală agresivă care sunt pedepsite prin lege sau pentru crearea de sisteme financiare în scopul spălării de bani; subliniază că, în cazul în care devin complici la fraude, aceștia trebuie să facă în mod sistematic obiectul sancțiunilor penale și al măsurilor disciplinare”*

Este important de reținut că aceasta este o Recomandare a Parlamentului European, rezultată în urma Raportului Comisiei de anchetă privind scandalul Panama Papers ([RAPORT din 16 noiembrie 2017 referitor la ancheta privind spălarea de bani, evitarea sarcinilor fiscale și evaziunea fiscală](#)), în care au fost implicate mari firme de avocatură, care sub umbrela secretului profesional își sprijineau clienții în operațiuni de spălare a banilor în paradisuri fiscale. Aceste aspecte au determinat o regândire la nivel european și global a limitelor și a ariei de acoperire a secretului profesional al avocatului.

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

În acest Raport s-a constatat că sectorul serviciilor financiare – bănci, consilieri de investiții sau firme de avocatură –” oferă clienților oportunități de evaziune fiscală”. Pe baza dosarului „Panama Papers” s-a documentat și s-a făcut publică folosirea sistematică a unor practici ilegale, cum ar fi antedatarea de documente, și s-a scos în evidență încălcarea flagrantă a obligației elementare de diligență, inclusiv în cazul externalizării sarcinilor, **din partea avocaților**, administratorilor de patrimoniu și a altor intermediari vizați, lucru demonstrat, de exemplu, de faptul că se întrețin relații de afaceri cu întreprinderi ale căror directori nominali reprezintă până la 1 000 de societăți fictive sau care au decedat cu mai mulți ani în urmă (lit. AK din Raport);” La punctul 146 din același Raport se evidențiază îngrijorările UE față de ”**promiscuitatea și de conflictele de interese care afectează auditorii și consultanții, avocații și firmele de avocatură** care deseori servesc drept consilieri guvernamentali pentru elaborarea legislației fiscale, pentru conceperea instrumentelor AML și care chiar desfășoară anchete și audituri în numele autorităților de reglementare, în timp ce prestează servicii sau au prestat servicii entităților reglementate”.

În raport găsim multe referințe referitoare la practicile ilegale ale unor firme de avocatură, însă din ansamblul acestui document este important de reținut că în mare parte, firmele de avocatură implicate în operațiuni de spălare a banilor **au escaladat aria tradițională de practică a profesiei**. Iată de ce, punctul 138 din Recomandare invită statele **„să adopte o linie de demarcație clară între consilierea juridică tradițională și avocații care acționează în calitate de operatori financiari”**.

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

Trebuie să facem un efort pentru demarcarea mai clară a ariei de practică avocațială, pentru că numai aceasta este protejată prin secretul profesional al avocatului.

Așa cum se subliniază la punctul 139 din același Raport, „un avocat care desfășoară o activitate **într-un domeniu care depășește sarcina sa specifică de apărare sau de reprezentare în justiție și de consiliere juridică poate, în anumite împrejurări legate de menținerea ordinii publice, să facă obiectul obligației de a transmite autorităților anumite informații pe care le cunoaște**”.

Trebuie să fim foarte atenți la incompatibilități, întrucât anumite suprapuneri ale ariilor de consultanță pot crea breșe în protecția secretului profesional.

Când există obligația de raportare?

Punctul (9) din DIRECTIVA (UE) 2015/849 prevede că *„Membrii profesiilor juridice independente, astfel cum sunt definiți de statele membre, ar trebui să se supună prezentei directive atunci **când participă la tranzacții financiare sau la tranzacții între societăți comerciale**, inclusiv prin furnizarea de consultanță fiscală, întrucât aceasta prezintă riscul cel mai ridicat ca serviciile respectivilor membri ai profesiilor juridice libere să fie folosite în mod abuziv, în scopul spălării produselor activităților infracționale sau în scopul finanțării terorismului. Cu toate acestea, **ar trebui să existe scutiri de la orice obligație de raportare a informațiilor obținute fie înainte de o procedură judiciară, în timpul acesteia sau după aceasta, fie în cursul evaluării situației juridice a unui client**”.*

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

Această prevedere a Directivei nu este imperativă, însă ne poate orienta cu privire la întinderea obligațiilor de raportare, astfel încât să nu fie încălcate drepturi fundamentale ale cetățenilor, incluzând secretul profesional.

Observăm că Directiva folosește cuvântul "participă", noțiune generică ce presupune interpretare și poate fi mai extinsă decât noțiunile de "asistență juridică", "asistență judiciară" și "reprezentare", care se regăsesc în legislația profesiei, inclusiv în legislația națională actuală împotriva spălării banilor ².

Articolul 2 alin. (1), punctul 3 (b) din Directivă prevede limitativ tipul tranzacțiilor cu privire la care există obligația de raportare a avocaților: "Prezenta directivă se aplică următoarelor entități obligate:

(b) notari și alte persoane care exercită profesii juridice liberale, atunci când participă, în numele și pe seama clientului, la orice tranzacție financiară sau imobiliară, sau când acordă asistență pentru planificarea sau efectuarea tranzacțiilor pentru client referitoare la:

- (i) cumpărarea și vânzarea de bunuri imobile sau entități comerciale;
- (ii) gestionarea banilor, a valorilor mobiliare sau a altor active ale clientului;
- (iii) deschiderea sau gestionarea de conturi bancare, conturi de economii sau conturi de valori mobiliare;
- (iv) organizarea contribuțiilor necesare pentru crearea, funcționarea sau administrarea societăților;

² Legea nr. 656 din 7 decembrie 2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

(v) crearea, funcționarea sau administrarea de fiducii, societăți, fundații sau structuri similare;”

[Proiectul de lege pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative](#)

transpune ceva mai detaliat prevederile Directivei:

”Art. 5 – (1) Intră sub incidența prezentei legi următoarele entități raportoare:

f) notarii publici, avocații, executorii judecătorești și alte persoane care exercită profesii juridice liberale, în cazul în care acordă asistență pentru întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind cumpărarea ori vânzarea de bunuri imobile, acțiuni sau părți sociale ori elemente ale fondului de comerț, administrarea instrumentelor financiare, valori mobiliare sau a altor bunuri ale clienților, **operațiuni sau tranzacții care implică o sumă de bani sau un transfer de proprietate**, constituirea sau administrarea de conturi bancare, de economii ori de instrumente financiare, organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți constituite potrivit dispozițiilor Legii nr. 31/1990 republicată, cu modificările și completările ulterioare; constituirea, administrarea ori conducerea unor astfel de societăți, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau a altor structuri similare, precum și în cazul în care **participă** în numele sau pentru clienții lor în orice operațiune cu caracter financiar ori vizând bunuri imobile;”

Aceste dispoziții sunt limitative și de strictă interpretare, astfel încât se poate trage concluzia că nu există obligații de raportare în cazul altor servicii avocațiale de

asistență sau reprezentare în tranzacții, deși față de reglementarea în vigoare³ și față de Directivă, este introdusă o frază mult prea generală, care poate genera abuzuri: obligația de raportare a avocatului atunci când acordă asistență pentru "operațiuni sau tranzacții care implică o sumă de bani sau un transfer de proprietate". Practic, aproape orice implică "o sumă de bani" sau "un transfer de proprietate".

Excepții/ scutiri de raportare

Punctul 9, teza a 2 a din Directivă prevede că **"ar trebui să existe scutiri de la orice obligație de raportare a informațiilor obținute fie înainte de o procedură judiciară, în timpul acesteia sau după aceasta, fie în cursul evaluării situației juridice a unui client"**. Este normal să existe o asemenea excepție pentru protecția dreptului fundamental la apărare și la un proces echitabil, cu atât mai mult cu cât procedurile judiciare nu vor putea fi folosite niciodată în scopul spălării banilor sau a finanțării terorismului. O raportare a datelor obținute de avocat de la client în scopul inițierii ori derulării unei proceduri judiciare nu este necesară pentru atingerea obiectivului Directivei.

³ Art. 10, lit. f) din Legea nr. 656 din 7 decembrie 2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului: Intră sub incidența prezentei legi următoarele persoane fizice sau juridice :notarii publici, avocații și alte persoane care exercită profesii juridice liberale, în cazul în care acordă asistență în întocmirea sau perfectarea de operațiuni pentru clienții lor privind cumpărarea ori vânzarea de bunuri imobile, acțiuni sau părți sociale ori elemente ale fondului de comerț, administrarea instrumentelor financiare sau a altor bunuri ale clienților, constituirea sau administrarea de conturi bancare, de economii ori de instrumente financiare, organizarea procesului de subscriere a aporturilor necesare constituirii, funcționării sau administrării unei societăți comerciale, constituirea, administrarea ori conducerea societăților comerciale, organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare sau a altor structuri similare ori desfășurarea, potrivit legii, a altor activități fiduciare, precum și în cazul în care își reprezintă clienții în orice operațiune cu caracter financiar ori vizând bunuri imobile;

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

Art. 9, alin. (2) din Proiect transpune această excepție de la obligația de raportare, prevăzând expres că avocații "au obligația de a transmite un raport de activitate suspectă numai în măsura în care nu sunt avute în vedere informațiile pe care acestea le primesc de la unul dintre clienții lor **sau le obțin în legătură cu aceștia în cursul evaluării situației juridice a clientului** în cadrul unor proceduri judiciare sau al îndeplinirii obligației de apărare sau de reprezentare a clientului în proceduri judiciare sau în legătură cu aceste proceduri, inclusiv de consiliere juridică privind inițierea sau evitarea procedurilor, indiferent dacă aceste informații sunt primite sau obținute înaintea procedurilor, în timpul acestora sau după acestea".

Spre deosebire de reglementarea în vigoare ⁴, proiectul exceptează de la raportare nu numai informațiile primite de la client, ci și cele obținute în legătură cu clientul, în cursul evaluării situației juridice a acestuia.

Opozabilitatea secretului profesional în contextul reglementărilor privind combaterea spălării banilor

O idee centrală a Directivei este aceea că secretul profesional nu poate fi utilizat pentru protejarea sau ascunderea ilegalităților și nici pentru a acționa în contradicție cu spiritul legii. În acest sens, punctul 9 teza ultimă din Directivă se referă la secretul profesional și opozabilitatea acestuia: "Consilierea juridică ar

⁴ Art. 5, alin.(9) din Legea nr. 656/2002 "Persoanele prevăzute la [art. 10 lit. e\)](#) și [f\)](#) nu au obligația de a raporta către Oficiu informațiile pe care le primesc sau pe care le obțin de la unul dintre clienții lor în cursul determinării situației juridice a acestuia ori al apărării sau reprezentării acestuia în cadrul unor proceduri judiciare ori în legătură cu acestea, inclusiv al acordării de consultanță cu privire la declanșarea unor proceduri judiciare, potrivit legii, indiferent dacă aceste informații au fost primite sau obținute înainte, în timpul ori după încheierea procedurilor".

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

trebui în continuare să facă obiectul obligației de păstrare a secretului profesional, **cu excepția cazurilor în care juristul participă la spălarea banilor sau la finanțarea terorismului, consilierea juridică este furnizată în scopul spălării banilor sau al finanțării terorismului sau juristul știe că un client dorește consiliere juridică în scopul spălării banilor sau al finanțării terorismului**".

În ce privește Proiectul de transpunere, se poate observa un anumit "exces de zel", întrucât art. 32, alin. 4 prevede că **"Secretul profesional și bancar la care sunt ținute entitățile raportoare, inclusiv cele prevăzute prin legi speciale, nu sunt opozabile Oficiului sau autorităților și instituțiilor publice menționate la art. 1 alin. (2) din prezenta lege"**⁵.

La prima vedere, această dispoziție ar putea părea că desființează practic secretul profesional în fața Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor (denumit în continuare Oficiul). Însă, din art. 25 alin. 3 din Proiect, reiese că Oficiul nu poate trece acțiuni de verificare și control la entitatea raportoare, respectiv sediul avocatului, decât dacă din datele și informațiile deținute de Oficiu rezultă situații cu risc ridicat de spălare de bani sau de finanțare a terorismului la oricare dintre entitățile raportoare, deci când există suspiciuni și în privința avocatului. Mai departe, la alin. (5), proiectul prevede că "Entitățile raportoare ce fac obiectul

⁵ Dispoziții asemănătoare găsim și în legea franceză- [Ordonnance n° 2016-1635 du 1er décembre 2016 renforçant le dispositif français de lutte contre le blanchiment et le financement du terrorisme](#) - Ordonanța nr. 2016-1635 din 1 decembrie 2016 de consolidare a sistemului francez de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului: Art. L. 561-36-2.-I. ..."Inspecțiile sunt efectuate de către inspectorii special autorizați de autoritatea administrativă. Fără a le fi opozabil secretului profesional, inspectorii pot solicita persoanelor controlate să comunice orice document pe orice suport și să obțină o copie, precum și orice informații sau justificări necesare pentru exercitarea misiunii lor".

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

supravegherii sau controlului au obligația de a pune la dispoziția reprezentanților împuterniciți, anume desemnați, ai autorităților prevăzute la alin. (1) datele și informațiile solicitate de către aceștia pentru realizarea atribuțiilor specifice. Reprezentanții împuterniciți ai autorităților prevăzute la alin. (1), în exercitarea atribuțiilor de supraveghere și control, pot reține copii ale documentelor verificate.”

Prin urmare, autoritățile prevăzute la art. 25, alin. (1) din Proiect⁶, inclusiv organismele de autoreglementare, pot efectua controale la avocați numai în cazul în care există suspiciuni de participare, inclusiv sub forma consilierii juridice pentru a ascunde operațiuni de spălare a banilor sau finanțare a terorismului de către aceștia.⁷ De drept, avocatul nu este îndrituit să consilieze clientul în eludarea legii!

Secretul profesional nu este și nu poate fi opozabil Oficiului în situația în care avocatul însuși este suspectat de participare la operațiuni de spălare a banilor și finanțarea terorismului.

Însă, ori de câte ori avocatul acționează conform legii și consilierea, asistența sau reprezentarea pe care o oferă clientului sunt legale și licite, poate opune secretul

⁶ Art. 25 - (1) Modul de aplicare a prevederilor prezentei legi se supraveghează și se controlează, în cadrul atribuțiilor de serviciu, de următoarele autorități și organisme: 26 a) Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară, supraveghează și controlează categoriile de entități supuse supravegherii conform art. 26 și art. 27; b) Agenția Națională de Administrare Fiscală și alte autorități de control financiar/fiscal controlează entitățile raportoare, cu excepția celor supravegheate de autoritățile prevăzute la lit. a); c) Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc supraveghează și controlează entitățile raportoare prevăzute la art. 5 lit. d); d) Oficiul supraveghează entitățile raportoare care nu sunt supuse supravegherii autorităților prevăzute la lit. a) și controlează entitățile raportoare prevăzute la art. 5. e) organismele de autoreglementare supraveghează entitățile raportoare pe care le reprezintă.

⁷ A se vedea Mihai Hotca ”Secretul profesional al avocatului în contextul legislației privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (I)”

profesional organelor de investigație, oricare ar fi acestea. Acest aspect ar trebui să reiasă cu mai multă claritate în proiectul de leg, pentru prevenirea abuzurilor.

Rolul organismelor de autoreglementare. Obligațiile entităților raportoare în raport cu organismele de autoreglementare

Chiar dacă Directiva întârzie să fie transpusă, profesia trebuie să fie pregătită pentru "impactul" acesteia, mai ales că sunt prevăzute responsabilități sporite pentru organismele de autoreglementare.

Punctul 39 din Directivă prevede că "În cazul anumitor entități obligate, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a desemna un **organism corespunzător de autoreglementare în calitate de autoritate care este informată în primă instanță în locul unității de informații financiare**. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, un sistem în care raportarea se face în primul rând către un **organism de autoreglementare** constituie o garanție importantă pentru a menține protecția drepturilor fundamentale în ceea ce privește obligațiile de raportare aplicabile avocaților. Statele membre ar trebui să furnizeze mijloacele și modalitatea de păstrare a secretului profesional și a confidențialității și de respectare a vieții private".

În ce privește transpunerea, o bună parte a acestui proiect și în același timp o noutate, este cea referitoare la **rolul organismelor de autoreglementare** a entităților obligate să raporteze, cât și la obligațiile entităților raportoare față de organismele de autoreglementare.

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

Ca noutate, Proiectul definește noțiunea de „organism de autoreglementare”. În acest sens, art. 2, lit. n) prevede că *”organism de autoreglementare înseamnă uniunile, corpurile profesionale sau alte forme asociative ale profesiilor reglementate, care au competențe de reglementare a activității membrilor lor, prin emiterea de regulamente și instrucțiuni privind activitatea și conduita etică a membrilor, de control și supraveghere a exercitării atribuțiilor legale ale acestora;”*

Proiectul de act normativ consolidează conceptul de abordare pe baza de risc, prin stabilirea obligațiilor de efectuare a unor evaluări de risc cu rolul de a stabili sectoarele și activitățile în mod deosebit vulnerabile, precum și măsuri de gestionare a acestor riscuri. Trebuie notat faptul că stabilirea acestei obligații exprese în sarcina instituțiilor competente și a organismelor de autoreglementare reprezintă un element de noutate. În actele normative anterioare această obligație de evaluare fiind menționată doar în sarcina persoanelor fizice și juridice obligate să respecte dispozițiile legale⁸.

Mai mult, art. 57 , alin. (1) din Proiect prevede că *”În termen de 120 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi autoritățile de supraveghere și organismele de autoreglementare au obligația de a emite reglementari sectoriale în vederea aplicării dispozițiilor prezentei legi și a Regulamentului de aplicare a prezentei legi”*.

⁸ [Expunere de motive](#) la Proiectul de lege pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

Deci, în aproximativ 4 luni de la intrarea în vigoare, UNBR împreună cu organismele de supraveghere vor trebui să emită reglementări sectoriale în vederea aplicării dispozițiilor legii!

Iată noile reglementări din proiect, referitoare la rolul organismelor de autoreglementare, și obligațiile entităților raportoare față de acestea:

- Art. 25, alin. (1) prevede expres că modul de aplicare a prevederilor prezentei legi se supraveghează și se controlează, în cadrul atribuțiilor de serviciu, de următoarele autorități și organisme:... e) organismele de autoreglementare supraveghează entitățile raportoare pe care le reprezintă.
- Art. 38 alin. (3): "În îndeplinirea obiectului său de activitate, Oficiul:cooperează cu organismele de autoreglementare cu privire la modul de implementare a obligațiilor ce le revin în baza prezentei legi și a legislației secundare în domeniu".
- Forma și conținutul rapoartelor pentru activitate suspectă și pentru raportarea tranzacțiilor care nu prezintă indicatori de suspiciune în cazul entităților raportoare, precum și metodologia de transmitere a acestora, sunt stabilite prin ordin al Președintelui Oficiului, cu consultarea autorităților de supraveghere **și organismelor de autoreglementare.** (Art. 8, alin. 11)
- Entitățile raportoare au responsabilitatea de a demonstra autorităților cu atribuții de supraveghere și control **sau organismelor de autoreglementare** că măsurile de cunoaștere a clientelei aplicate sunt corespunzătoare din punctul de vedere al riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului care au fost identificate. Art. 10, alin. (8)

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

- Circumstanțele și scopul unor asemenea tranzacții (complexe și care au valori neobișnuit de mari sau al tuturor tipurilor neobișnuite de tranzacții care nu au un scop economic, comercial sau legal evident n.n.) trebuie să fie examinate cât mai curând posibil de către entitățile raportoare, inclusiv pe baza unor documente suplimentare solicitate clientului pentru justificarea tranzacției. De asemenea, entitățile raportoare măresc gradul și natura monitorizării relației de afaceri în scopul de a stabili dacă respectivele tranzacții sau activități par suspecte. Constatările verificărilor efectuate trebuie să fie consemnate în scris **și vor fi disponibile la solicitarea autorităților competente sau organismelor de autoreglementare**. Art. 17 alin. (3)
- Autoritățile de supraveghere și control, precum și organismele de autoreglementare, prin dispoziții specifice, vor dezvolta cerințe și mecanisme aplicabile referitoare la informarea entităților raportoare, cu privire la vulnerabilitățile sistemelor de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului din alte țări. Art. 17, alin (5)
- În baza acestor prevederi, entitățile raportoare vor examina circumstanțele și scopul tranzacțiilor care implică persoane din țări care prezintă vulnerabilități în sistemele de prevenire și combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și care nu aplică sau aplică insuficient standardele internaționale în domeniu, și vor pune la dispoziția autorităților cu atribuții de control sau organismelor de autoreglementare la cererea acestora, constatările consemnate în scris. Art. 17 alin. (6)

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

- Entitățile raportoare, precum și organismele de autoreglementare au obligația de a desemna una sau mai multe persoane care au responsabilități în aplicarea prezentei legi, ale căror nume vor fi comunicate Oficiului și autorităților de supraveghere și control, exclusiv în format electronic, prin canalele puse la dispoziție de către acesta, cu precizarea naturii și limitelor responsabilităților încredințate. Art. 22 alin. (1)
- Entitățile raportoare au obligația de a asigura instruirea corespunzătoare și periodică a angajaților cu privire la dispozițiile prezentei legi, precum și cu privire la cerințele relevante privind protecția datelor cu caracter personal și de a realiza procesul de verificare a angajaților, conform prevederilor Regulamentului de aplicare a legii. Documentele întocmite în acest scop se pun la dispoziția autorităților cu atribuții de control și a organismelor de autoreglementare, la cererea acestora. Art. 23, alin. (4)
- Entitățile raportoare au obligația de a identifica și evalua riscurile activității desfășurate referitoare la expunerea la spălarea banilor și la finanțarea terorismului luând în considerare factorii de risc, inclusiv cei referitori la clienți, țări sau zone geografice, produse, servicii, tranzacții sau canale de distribuție. (2) Evaluările întocmite în acest scop sunt documentate, actualizate și se pun la dispoziția autorităților cu atribuții de supraveghere și control și a organismelor de autoreglementare, la cererea acestora. Art. 24, alin (1)

CONGRESUL AVOCAȚILOR

BUCUREȘTI, 20-21 APRILIE 2018

Secretul profesional al avocatului

În concluzie, cele mai consistente modificări și completări față de legislația în vigoare se referă la creșterea responsabilităților organismului de autoreglementare și a rolului acestuia în garantarea secretului profesional al avocatului în raport cu autoritățile cu atribuții în combaterea spălării banilor.

*

Uniunea Națională a Barourilor din România este pregătită încă de anul trecut pentru intrarea în vigoare a acestor reglementări, fiind finalizată aplicația informatică specializată pentru sesizarea electronică a Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, raportarea tranzacțiilor suspecte, care ține seama de prevederile noilor reglementări și de obligațiile de preservare a secretului profesional.

av. Florea Gheorghe

Președinte U.N.B.R.